

Appendix-A

વિગતવાર અભ્યાસક્રમ : ગુજરાતીમાં

પાઠ-એ-

ક્રમ	વિષય	ગુણ
૧.	તાર્કિક કસોટીઓ તથા Data Interpretation	૩૦
૨.	ગાણિતિક કસોટીઓ	૩૦

પાઠ-બી-

ક્રમ	વિષય	ગુણ
૧.	બંધારણ, વર્તમાનપ્રવાહો, અંગ્રેજી અને ગુજરાતી કોમ્પ્રિહેન્સન	૩૦
૨.	સંબંધિત વિષય અને તેની ઉપયોગિતાને લગતા પ્રશ્નો	૧૨૦

ભાગ-અ (૬૦ ગુણ)

(૧) તાર્કિક કસોટીઓ તથા ડેટા ઇન્ટરપ્રિટેશન (૩૦ પ્રશ્નો, ૩૦ ગુણ)

૧. ઉંમર સંબંધિત પ્રશ્નો
૨. વેન આકૃતિઓ
૩. દ્રશ્ય આધારિત તાર્કિક પ્રશ્નો
૪. લોહીના સંબંધ વિષયક પ્રશ્નો
૫. તાર્કિક અંકગણિત
૬. માહિતીનું અર્થઘટન (ચાર્ટ, આલેખ, કોષ્ટક)
૭. માહિતીની પર્યાપ્તતા

(૨) ગાણિતિક કસોટીઓ (૩૦ પ્રશ્નો, ૩૦ ગુણ)

૧. સંખ્યા પદ્ધતિ
૨. સાદું રૂપ અને બીજગણિત
૩. સમાંતર શ્રેણી અને સમગુણોત્તર શ્રેણી
૪. સરેરાશ
૫. ટકાવારી
૬. નફો-ખોટ
૭. ગુણોત્તર અને પ્રમાણ
૮. ભાગીદારી
૯. સમય અને કાર્ય
૧૦. સમય, ઝડપ અને અંતર
૧૧. કાર્ય, મહેનતાણું અને સાંકળનો નિયમ

ભાગ-બ (૧૫૦ ગુણ)

(૧) ભારતનું બંધારણ (૧૦ પ્રશ્નો, ૧૦ ગુણ)

૧. બંધારણનું આમુખ
૨. મૂળભૂત હકો
૩. રાજ્યનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો
૪. મૂળભૂત ફરજો
૫. રાષ્ટ્રપતિ, ઉપરાષ્ટ્રપતિ અને રાજ્યપાલની સત્તાઓ, ભૂમિકા અને જવાબદારીઓ
૬. સંસદીય પ્રણાલી
૭. ભારતીય બંધારણમાં બંધારણીય સુધારાઓ, ભારતીય બંધારણમાં કટોકટીને લગતી જોગવાઈઓ
૮. કેન્દ્ર - રાજ્ય સરકાર અને તેના સંબંધો
૯. ભારતમાં ન્યાયતંત્ર
૧૦. સંવૈધાનિક સંસ્થાઓ

(૨) વર્તમાન પ્રવાહો (૧૦ પ્રશ્નો, ૧૦ ગુણ)

૧. પ્રાદેશિક, રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય કક્ષાની મહત્ત્વની સાંપ્રત ઘટનાઓ

(૩) ગુજરાતી અને અંગ્રેજી કોમ્પ્રિહેન્સન (ગુજરાતી {૫ ગુણ} અને અંગ્રેજી {૫ ગુણ}) (૧૦ પ્રશ્નો, ૧૦ ગુણ)

૧. સમીક્ષા, અર્થઘટન અને અનુમાનના કૌશલ્યનું મૂલ્યાંકન
ગદ્યખંડ(પેરેગ્રાફ) આપવામાં આવશે અને ગદ્યખંડના આધારે પ્રશ્નો પૂછવામાં આવશે અથવા નિવેદન પ્રકારના પ્રશ્નો પૂછવામાં આવશે.

(૪) સંબંધિત વિષય અને તેની ઉપયોગિતાને લગતા પ્રશ્નો (૧૨૦ પ્રશ્નો, ૧૨૦ ગુણ)

૧. સામાજિક કાર્ય (૨૦)
૨. આરોગ્ય અને રોગનો ખ્યાલ (૨૦)
૩. સંદેશાવ્યવહાર અને પરામર્શ (૨૦)
૪. આરોગ્ય સંભાળ પ્રથાઓ (૧૫)
૫. સરકારી કાર્યક્રમો અને યોજનાઓ (૨૦)
૬. સંશોધન (૧૦)
૭. મેડિકલ સોશિયલ વર્ક અને મલ્ટીડિસિપ્લિનરી (બહુવિધ વિષયોવાળું) (૧૫)

૧. સામાજિક કાર્ય (૨૦)

- વ્યાખ્યા, અર્થ, હેતુ, ધ્યેયો અને ઉદ્દેશ્યો.
- વ્યક્તિઓ સાથે કામ કરવું
- જૂથ સાથે કામ
- સામાજિક કાર્ય માટે સમાજશાસ્ત્ર - પરિવાર, સમાજ, સમાજીકરણ, સામાજિક નિયંત્રણ અને સામાજિક સમસ્યાઓ
- આરોગ્ય સંભાળમાં સામાજિક કાર્યકરની ભૂમિકા
- આરોગ્યને લગતા પ્રશ્નો માટે નિવારક પગલા
- સમુદાય આરોગ્ય (કમ્યુનિટી હેલ્થ) અને સામાજિક કાર્ય
- કૌટુંબિક સામાજિક કાર્ય

૨. આરોગ્ય અને રોગનો ખ્યાલ (૨૦)

- આરોગ્યનો અર્થ અને ખ્યાલ અને આરોગ્યના નિર્ણાયકો
- આરોગ્ય અને પર્યાવરણ, આરોગ્ય અને વિકાસનો ખ્યાલ
- રોગનો અર્થ અને ખ્યાલ
- ચેપીરોગોનું વિજ્ઞાન: (એચઆઈવી-એઇડ્સ, ટીબી, રક્તપિત્ત, પોલિયો, વેક્ટર અને પાણીજન્ય રોગો અને ઝૂનોટિક રોગો)
- બિન-ચેપીરોગોનું વિજ્ઞાન (જીવનશૈલી રોગો)-HTN, DM, સ્ટ્રોક, CVD અને કેન્સર
- પોષણનો ખ્યાલ, રોગોના નિવારણમાં પોષણની ભૂમિકા
- ખોરાકના ઘટકો, પોષણની ઊણપના રોગો
- માનસિક બીમારી- વિભાવના, પ્રકારો અને લાક્ષણિકતાઓ
- માનસિક સ્વાસ્થ્ય અને સમુદાય આધારિત પુનર્વસનમાં સામાજિક કાર્યકરની ભૂમિકા

૩. સંદેશાવ્યવહાર અને પરામર્શ (૨૦)

➤ વાતચીત: (૧૦)

- વ્યાખ્યા અને સિદ્ધાંતો
- સંચારના પ્રકારો
- લેખિત વાતચીત કૌશલ્ય: ઔપચારિક અને સર્જનાત્મક

➤ કાઉન્સેલિંગ (પરામર્શ) (૧૦)

A. પરામર્શનો ખ્યાલ અને તત્વો, પરામર્શની લાક્ષણિકતા, પરામર્શ અને મનોરોગ ચિકિત્સા પ્રક્રિયા અને તકનીકો

B. પરામર્શનું ક્ષેત્ર

- વ્યાવસાયિક પરામર્શ
- વ્યસન મુક્તિ પરામર્શ
- વ્યક્તિગત પરામર્શ
- જૂથ પરામર્શ
- પુનર્વસન પરામર્શ

- માનસિક સ્વાસ્થ્ય પરામર્શ
- લગ્ન પરામર્શ
- C. પરામર્શ પ્રક્રિયા
 - વ્યક્તિત્વનો અર્થ અને વ્યક્તિત્વને અસર કરતા પરિબલો.
 - પરામર્શ પ્રક્રિયાના પગલાં.
 - પરામર્શ પ્રક્રિયાને અસર કરતા પરિબલો.
 - કાઉન્સેલરની ભૂમિકા
 - પરામર્શ ના ક્ષેત્રો
- D. પરામર્શ તકનીકો
 - પ્રાથમિક તકનીકો
 - નોન-વર્બલ કોમ્યુનિકેશન (સંદેશાવ્યવહાર)
 - ગ્રાહક કેન્દ્રિત વર્તન અને જાગૃતિ

૪. આરોગ્ય સંભાળ પ્રથાઓ (૧૫)

A. સમુદાય

- સમુદાયની વ્યાખ્યા, ખ્યાલ, લાક્ષણિકતાઓ અને પ્રકારોને સમજવું
- સમુદાયની ભાગીદારી
- હિમાયતનો ખ્યાલ

B. આરોગ્ય સંભાળ માટે સરકારી વ્યવસ્થા:

- આંગણવાડી- ખ્યાલ અને આરોગ્ય વિકાસમાં ભૂમિકા
- PHC/UHC- આરોગ્ય સંભાળમાં ભૂમિકા
- સરકારી હોસ્પિટલો અને એનજીઓ ક્ષેત્ર
- ગુજરાત રાજ્ય એડ્સ કંટ્રોલ ઓર્ગેનાઈઝેશન (સોસાયટી)

૫. સરકારી કાર્યક્રમો અને યોજનાઓ (૨૦)

પ્રજનન, માતૃત્વ, નવજાત શિશુ, બાળ અને કિશોરોનું સ્વાસ્થ્ય

- જનનિ શિશુ સુરક્ષા કાર્યક્રમ (JSSK)
- રાષ્ટ્રીય કિશોર સ્વાસ્થ્ય કાર્યક્રમ (RKSK)
- રાષ્ટ્રીય બાલ સ્વાસ્થ્ય કાર્યક્રમ (RBSK)
- યુનિવર્સલ ઇમ્યુનાઇઝેશન(રોગપ્રતિરક્ષા) પ્રોગ્રામ
- મિશન ઇન્દ્રધનુષ (MI)
- જનની સુરક્ષા યોજના (JSY)
- પ્રધાનમંત્રી સુરક્ષા માતૃત્વ અભિયાન (PMSMA)
- નવજાત શિશુ સુરક્ષા કાર્યક્રમ (NSSK)

રાષ્ટ્રીય પોષણ કાર્યક્રમો

- રાષ્ટ્રીય આયોડિન ઉણપ વિકૃતિ નિયંત્રણ કાર્યક્રમ
- શિશુ અને નાના બાળકોને ખોરાક આપવા માટે MAA (માતાઓનો સંપૂર્ણ સ્નેહ) કાર્યક્રમ
- ફ્લોરોક્ષિસ નિવારણ અને નિયંત્રણ માટે રાષ્ટ્રીય કાર્યક્રમ (NPPCF)
- પાંડુરોગ નિયંત્રણ માટે રાષ્ટ્રીય આયર્ન પ્લસ પહેલ

ચેપી રોગો

- ઇન્ટિગ્રેટેડ હેલ્થ ઇન્ફર્મેશન પ્લેટફોર્મ (IHIP)
- સુધારેલ રાષ્ટ્રીય ક્ષય નિયંત્રણ કાર્યક્રમ (RNTCP)
- રાષ્ટ્રીય રક્તપિત્ત નાબૂદી કાર્યક્રમ (NLEP)
- રાષ્ટ્રીય વેક્ટર બોર્ન ડીસીઝ કંટ્રોલ પ્રોગ્રામ (NVBDCP)
- રાષ્ટ્રીય એઇડ્સ નિયંત્રણ કાર્યક્રમ (NACP)
- તીવ્ર પલ્સ પોલિયો કાર્યક્રમ

બિન-ચેપી રોગો

- રાષ્ટ્રીય તમાકુ નિયંત્રણ કાર્યક્રમ (NTCP)
- બિનચેપી રોગો માટે રાષ્ટ્રીય કાર્યક્રમ (NP-NCDs)
- વ્યાવસાયિક રોગોના નિયંત્રણ સારવાર માટે રાષ્ટ્રીય કાર્યક્રમ
- બહેરાશ નિવારણ અને નિયંત્રણ માટે રાષ્ટ્રીય કાર્યક્રમ (NPPCD)
- રાષ્ટ્રીય માનસિક આરોગ્ય કાર્યક્રમ
- અંધત્વ અને દ્રષ્ટિની ક્ષતિ નિયંત્રણ માટે રાષ્ટ્રીય કાર્યક્રમ (NPCB&VI)
- વૃદ્ધો માટે આરોગ્ય સંભાળ માટેનો રાષ્ટ્રીય કાર્યક્રમ (NPHCE)
- રાષ્ટ્રીય મુખ સ્વાસ્થ્ય કાર્યક્રમ

૬. સંશોધન: (૧૦)

- માત્રાત્મક અને ગુણાત્મક સંશોધનને સમજવું
- આરોગ્ય અને બીમારીના સામાજિક નિર્ણાયકો પર ડેટા એકત્રિત કરવો
- સંબંધિત ડેટાનું વિશ્લેષણ.

૭. તબીબી સામાજિક કાર્ય અને બહુવિધ શિસ્ત (મલ્ટિડિસિપ્લિનરી) (૧૫)

- વ્યક્તિગત સભાંળ – યોજના (ICP) તૈયાર કરતા સામાજિક કાર્યકર કેસ રેકોર્ડિંગ – તબીબી નીતિશાસ
- મુદ્દાઓ અને પડકારો (દર્દીના અધિકારો, ગુપ્તતા, જાણકાર સંમતિ) - તબીબી-કાનૂની મુદ્દાઓ
- બહુ-શાખાકીય ટીમ : ટીમના સભ્યો અને ટીમના સભ્યોની ભૂમિકા, સામાજિક કાર્યકરની ભૂમિકા અને ટીમ વર્કના આવશ્યક પાસાઓ.

નોંધ- એ નોંધવું જોઈએ કે ઉપરોક્ત વિગતવાર વિષયો ઉપરાંત, પદની શૈક્ષણિક લાયકાત માટે નિર્ધારિત અભ્યાસક્રમના વિષયો પણ અભ્યાસક્રમમાં સમાવી શકાય છે.

Detailed Syllabus in English

Sr. No.	Subject	Marks
Part - A		
01	Reasoning and Data Interpretation	30
02	Quantitative Aptitude	30
Part-B		
01	Constitution of India, Current Affairs, Comprehension (Gujarati and English)	30
02	Questions and Its Applications related to Qualification	120

PART: A (60 MARKS)

(1) Reasoning & Data Interpretation (30 Questions, 30 Marks)

1. Problems on Ages
2. Venn Diagram
3. Visual reasoning
4. Blood relation
5. Arithmetic reasoning
6. Data interpretation (charts, graphs, tables)
7. Data sufficiency

(2) Quantitative Aptitude (30 Questions, 30 Marks)

1. Number Systems
2. Simplification and Algebra
3. Arithmetic and Geometric Progression
4. Average
5. Percentage
6. Profit-Loss
7. Ratio and Proportion
8. Partnership
9. Time and Work
10. Time, Speed and Distance
11. Work, Wages and chain rule

PART: B (150 MARKS)

(1) Constitution of India (10 Questions, 10 Marks)

1. Preamble of the Constitution
2. Fundamental rights
3. Directive principles of State Policy.
4. Fundamental Duty
5. Power, role and responsibility of President, Vice President and governor
6. Parliamentary system
7. Amendment of Indian Constitution, emergency provisions in Indian Constitution
8. Centre State Government and their relation

9. Judicial System of Indian Constitution
10. Constitutional body

(2) Current Affairs (10 Questions, 10 Marks)

1. Current events of state, national and international importance

**(3) Comprehension (Gujarati (5 marks) & English (5 marks))
(10 Questions, 10 Marks)**

1. to assess comprehension, interpretation and inference skills
A paragraph given with set of question on the basis of paragraph Or statement and assertion type question can be asked

**(4) Questions and Its Applications related to Qualification
(120 Questions, 120 Marks)**

- 1. Social work (20)**
- 2. Concept of Health & Disease (20)**
- 3. Communication & counselling: (20)**
- 4. Health care practices: (15)**
- 5. Government Programmes & Schemes (20)**
- 6. Research: (10)**
- 7. Medical Social Work & Multidisciplinary (15)**

1. Social work (20)

- Definition, meaning, purpose, goals and objectives
- Working with individuals
- Working with groups
- Sociology for social work-Family, society, socialization, social control and social problems
- Role of Social Worker in Health Care
- Preventive Measure for Health problems
- Community Health and Social Work
- Family Social Work

2. Concept of Health & Disease: (20)

- Meaning and concept of Health and determinants of health
- Concept of health & environment, health & development
- Meaning and concept of disease
- Epidemiology of communicable diseases (HIV & AIDS, TB, leprosy, polio, vector & waterborne diseases & zoonotic diseases.
- Epidemiology of Non communicable diseases (lifestyle diseases)- HTN, DM, stroke, CVD & cancer

- Concept of nutrition, role of nutrition in prevention of diseases
- Constituents of food, Nutritional deficiency diseases
- Mental illness-concept, types, characteristics
- Role of social worker in Mental Health and Community Based Rehabilitation

3. Communication & counselling: (20)

► Communication: (10)

- Definition and Principles
- Types of communication
- Written communication skills: formal and creative

► Counselling: (10)

a. Concept and elements of Counselling, characteristic of counselling, Process and Techniques of counselling and psychotherapy

b. Field of counselling

- Vocational counselling
- De-addiction counselling
- Individual counselling
- Group counselling
- Rehabilitation counselling
- Mental health counselling
- Marriage counselling

c. Counselling Process

- Meaning of Personality and factors affecting to Personality.
- Steps of Counselling Process.
- Factors Affecting Counselling Process.
- Role of Counsellor
- Fields of Counselling

d. Counselling Techniques

- Primary Techniques
- Non Verbal Communication
- Client centered Behaviour and Awareness

4. Health care practices: (15)

A. Community

- Understanding community Definition, Concept, Characteristics, Types of community

- Community Participation
- Concept of Advocacy

B. Govt. settings for Health care:

- Anganwadi-concept and Role in health development
- PHC/UHC- Role in Health Care
- Govt Hospital and NGU Sector
- Gujarat State Aids Control Organization

5. Government Programmes & Schemes: (20)

Reproductive, Maternal, Neonatal, Child and Adolescent health

- Janani Shishu Suraksha Karyakaram (JSSK)
- Rashtriya Kishor Swasthya Karyakram (RKSK)
- Rashtriya Bal Swasthya Karyakram (RBSK)
- Universal Immunisation Programme
- Mission Indradhanush (MI)
- Janana Suraksha Yojana (JSY)
- Pradhan Mantri Surakshit Matritva Abhiyan (PMSMA)
- Navjaat Shishu Suraksha Karyakram (NSSK)

National Nutritional Programmes

- National Iodine Deficiency Disorders Control Programme
- MAA (Mothers' Absolute Affection) Programme for Infant and Young Child Feeding
- National Programme for Prevention and Control of Fluorosis (NPPCF)
- National Iron Plus Initiative for Anaemia Control

Communicable diseases

- Integrated Health Information Platform (RIP)
- Revised National Tuberculosis Control Programme (RNTCP)
- National Leprosy Eradication Programme (NLEP)
- National Vector Borne Disease Control Programme (NVBDCP)
- National AIDS Control Programme (NACP)
- Intensified Pulse Polio Programme

Non-communicable diseases

- National Tobacco Control Programme (NTCP)
- National Programme for non-communicable diseases (NP-NCDs)
- National Programme for Control Treatment of Occupational Diseases
- National Programme for Prevention and Control of Deafness (NPPCD)

- **National Mental Health Programme**
- National Programme for Control of Blindness & Visual Impairment (NPCB&VI)
- National Programme for the Health Care for the Elderly (NPHCE)
- National Oral Health Programme

6. Research: (10)

- Understanding Quantitative and Qualitative research
- Collecting the data on social determinants of health and illness
- Analysis of related Data.

7. Medical Social Work & Multidisciplinary (15)

- preparing Individual Care Plan (ICP) - Case Recording - Medical ethics
- issues and challenges (Patient rights, confidentiality, informed consent)- Medico-legal issues
- Multidisciplinary Team: Team members and role of team members, role of social worker & essential aspects of team work.

Note: It may be noted that apart from the topics detailed above, topics from syllabus prescribed for the educational qualification of the post may also include in the curriculum.

ખાસ નોંધ:

(૧) Part-A ના પ્રશ્નો ગુજરાતી અને અંગ્રેજી ભાષામાં રહેશે.

(૨) Part-B માટે ભાષા નીચે મુજબ રહેશે.

(૧) ભારતનું બંધારણ અને વર્તમાન પ્રવાહોના પ્રશ્નો ગુજરાતી અને અંગ્રેજી ભાષામાં રહેશે.

(૨) ગુજરાતી કોમ્પ્રિહેન્શનના પ્રશ્નો માત્ર ગુજરાતી ભાષામાં રહેશે.

(૩) અંગ્રેજી કોમ્પ્રિહેન્શનના પ્રશ્નો માત્ર અંગ્રેજી ભાષામાં રહેશે.

(૪) શૈક્ષણિક લાયકાતને સંબંધિત વિષય અને તેની ઉપયોગીતાને લગતા પ્રશ્નો ગુજરાતી અને અંગ્રેજી ભાષામાં રહેશે.

(૩) સંબંધિત મુદ્દા (Topic) સામે દર્શાવેલા ગુણ સૂચિત ગુણ છે. મંડળ દ્વારા જરૂર જણાયે તેમાં ફેરફારને અવકાશ રહેલો છે. જે માટે મંડળ કોઈપણ જાતનું કારણ આપવા બંધાયેલું નથી.

(૪) અભ્યાસક્રમનું ગુજરાતી ભાષાંતર ઉમેદવારોની સમજણ માટે છે. ભાષાંતરના અર્થઘટનના કિસ્સામાં અંગ્રેજી અભ્યાસક્રમમાં દર્શાવેલ બાબતો આખરી ગણવાની રહેશે.

(૫) પરીક્ષાના પ્રશ્નો ગુજરાતી અને અંગ્રેજી એમ બંને ભાષામાં હોય ત્યારે તેવા પ્રશ્નોમાં જો અર્થઘટન અંગેનો પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થશે તો તે સંબંધે મંડળ દ્વારા સંબંધિત પ્રશ્નને ધ્યાને લઈ કરવામાં આવેલો નિર્ણય આખરી રહેશે.

(૬) સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાની પ્રોવિઝનલ આન્સર કીની પ્રસિદ્ધિ બાદ સ્વૈચ્છિક રીતે / મળેલા વાંધાઓને ધ્યાને લઈ ફાઈનલ આન્સર કીની પ્રસિદ્ધિમાં કોઈ પ્રશ્ન રદ કરવામાં આવે તો, તેવા સંજોગોમાં રદ થયેલા પ્રશ્નના ગુણની બાકી રહેલા પ્રશ્નના ગુણભારમાં પ્રો-રેટા (Pro-Rata) મુજબ ગણતરી કરવામાં આવશે.

(૭) ઉમેદવાર પ્રશ્નનો સાચો જવાબ આપશે તો તે પ્રશ્નને પ્રો-રેટા અનુસાર ફાળવેલ ગુણભાર મુજબ ગુણ આપવામાં આવશે, ખોટા જવાબ આપવાના સંજોગોમાં પ્રશ્નને પ્રો-રેટા મુજબ જે ગુણભાર આપવામાં આવેલો હોય તેના 1/4 માર્ક ઉમેદવારે મેળવેલ ગુણમાંથી ઓછા કરવામાં આવશે.

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાની તારીખ અને કોલ લેટર ડાઉનલોડ કરવા માટેનો વિગતવાર કાર્યક્રમ હવે પછી મંડળની વેબસાઈટ પર મૂકવામાં આવશે. જેની સંબંધિત ઉમેદવારોને નોંધ લેવા આથી જણાવવામાં આવે છે.